

Handbolls Akademin

2018–19

Partille Cup –
roligare finns inte

Foto: Fredrik Aremyr

BOKA DIN FEST ELLER KONFERENS HOS OSS!

FULLSTÄNDIGA RÄTTIGHETER

Idrottens Café & Restaurang
Kungsgatan 47, tel. 010-250 21 98
Vi stöttar föreningslivet i Sverige.

Vi utbildar, företräder, utvecklar och ger service till idrotten i Västra Götaland. Kontakta oss så berättar vi mer.

vgidrott.se • facebook.com/vgidrott • sisuidrottsutbildarna.se/Distrikt/sisuiuvstragotland

Från hobbysvets till robotsvets

Svetsteknik

det kompletta Svetshuset

S. Långebergsgatan 18, 436 32 Askim

Tel 031-28 90 90 • www.svetsteknik.se

ASKIMS BASTU & KALLBAD

- FÖR KROPP & SJÄL
- MOTION
- BASTU & KALLBAD I VÅR UTOMHUSTUNNA
- AVKOPPLING MED SMÖRGÅS & KAFFE I MYSIG CAFÉMILJÖ

SÄSONGSÖPPNING ONSDAG 19 SEP
HJÄRTLIGT VÄLKOMNA
tel. 031-28 43 06

BESÖK GÄRNA VÅR HEMSIDA www.askimsbastu.se

Ordföranden har ordet

Känns som att vi har en positiv trend med ett ökat intresse för det vi håller på med så det är dags att tacka alla inblandade för engagemanget för vår kära Akademi.

Våra månatliga medlemsträffar har många intressanta personer på plats för intervjuer genom Peos engagemang. Kul att många av våra medlemmar återkommer, vi snittar nu mellan 60–70 personer på våra träffar. Personalen och lokalen hos Grand Bingo passar oss perfekt, god mat, rättigheter till goda drycker, bra mingelutrymmen och en bra konferenssal. Stämningen bland oss "gamla handbollare" är på topp!

Vår tidning som du har i handen delas ut hos de flesta av våra klubbar inom de högsta serierna. Vårt budskap

där är; *kom med i vår gemenskap med trevliga månadsträffar med mat där vi har intressanta personer på plats för en intervju. Hos oss träffar du dina gamla handbollskompisar för en kvälls trevligt tjöt.*

Att använda vår akademi till trevliga resor är något styrelsen prioriterar och resorna vi gör tillsammans med Svenska Handbollfans ger oss många möjligheter. Akademin:s samarbete med dem fortsätter och de kommer att fixa resor både till EM och VM i vinter. Själva planerar vi en bussresa till en bundesligamatch i samband med någon öl-festival under hösten.

Kenneth Johansson, ordförande

Våra medlemsträffar 2018–2019

Första mötet är måndagen den 10/9 med elittränarna. Resterande träffar blir preliminärt torsdagarna 27/9, 25/10, 29/11, 31/1, 28/2, 28/3 och 25/4.

Våra möten hålls på **Idrottens Bingo Grand**, Kungsgatan 47.

Start vid 18-tiden med mingel, middag.

Därefter möter vi kvällens gäst-/er som grillas av vår ständige intervjuare, **Janne Jingryd**.

Vill du annonsera i denna tidning?

Ring 031-44 15 77
fråga efter
Sture "Laban" Johansson

Ansvarig utgivare:
Kenneth Johansson.

Redaktionen:
*Cege Berglund, Janne Hansson,
Kjell-Ove Andersson,
Kenneth Johansson,
Janne Truus, Håkan Drath och
Ingmar Christiansson.*

**Handbolls
Akademin**

**FÖRENINGEN FÖR
HANDBOLLSVÄNNER**

Handbollsintresserad?

Välkommen till oss och våra trevliga månadsträffar med god mat och dryck.

Vid varje tillfälle har vi ett föredrag/intervju med intressanta personer oftast med handbollsanknytning
Hos oss träffar du dina handbollskompisar för en kvälls god gemenskap.

Vi ordnar även handbollsresor till SM, EM, VM och OS ofta tillsammans med Svenska Handbollfans.

Det gör vi när både damerna och herrarna spelar.

Årsavgiften för medlemskap är 100 kronor.
Ständigt medlemskap 1000 kronor.

Bli medlem och betala till:
BG 5419-9435 alt. Swish 123 511 71 06

I samband med anmälan så sänd ett mejl med dina uppgifter till:
info@handbollsakademin.se

Ange:
namn, # adress, # telefon

Vår mötesplats är:
Idrottens Bingo Grand
Kungsgatan 47

Våra träffar hålls företrädesvis den sista torsdagen i varje månad:
september - november
januari - april

För mer information se vår webbsida
www.handbollsakademin.se

Ung tränare, ungt lag – Kungälv tillbaka i högsta serien

För tio år sedan åkte Kungälvs HK ur högsta serien. Nu är laget tillbaka – starkare än någonsin.

– Klart att det blir stor skillnad jämfört med Allsvenskan, säger Elin Sige, men vi gör så gott vi kan, är jättetaggade och pushar varandra.

Säsongen efter nedflyttningen flyttades Elin upp från juniorlaget till A-truppen. Nu är hon 27 år och äldst i laget, tio år äldre än den yngsta. Det säger en del om hur Kungälvs HK har satsat, ungt alltså.

– Vi har en bra blandning, tycker Elin, ingen bryr sej om att det skiljer i ålder. Och vi är överens om att vi satsar hårt och ska komma väl förberedda till SHE.

Just satsningen på de unga tror Elin är en anledning till viss optimism.

– Vi får en bredare trupp för varje år, fortsätter hon,

just för att verksamheten producerar den ena duktiga spelaren efter den andra. Det är en styrka.

Skada start på ny karriär

För tre år sedan inleddes den framtidsplan som nu har gett resultat. Förra förbundskaptenen Per Johansson rekryterades som tränare och fick unge Pontus Ward Wiklund som assistent. Den senaste säsongen tog Pontus över huvudansvaret, trots att han då bara var 25 år.

– Jag har lärt mej jättemycket av Per, säger Pontus, och vi har fortfarande kontakt. Analys, scouting, grupptänk... det går att räkna upp så mycket som haft betydelse.

Pontus själv var spelare, men gick sönder under tiden som A-pojke och hade svårt att acceptera nio månaders rehab. Istället tog han som 16-åring över träningen för

ett flicklag och på den vägen är det. Han har TS3-utbildning.

För fyra år sedan var han med om att starta ett ungdomsprojekt för flickor 98–99. Tanken var att skapa en akademi för att förädla spelarna. Redan efter ett år kunde 98:or flyttas till A-truppen samtidigt som Pontus själv märkte hur han utvecklades.

När han nu är SHE-tränare får han hjälp av förre landslagsmannen Johan Petersson (Sävehof).

"Vet vad vi ger oss in på"

Elin Sige har varit högradigt inblandad i lagets framsteg. Hon var förstas besviken när kvalet till SHE slutade med två uddamålsförluster (mot Skara) våren 2017, men...

– Ett år betyder mycket för vårt unga lag. Alla hade den gången inte spelat på så hög nivå, men nu vet alla vad vi ger oss in på, förklarar Elin. Vi är förberedda, har tränat hårdare, har både en spelidé och känner trygghet. Det här ska bli skoj!

Text: Cege Berglund

Foto: Janne Truus

Optimister inför återkomsten: Kungälvs tränare Pontus Ward Wiklund och lagkaptenen Elin Sige.

Handboll snörd av handbollsnörd

Vi som var i handbollen redan i dess barndom, vet vad en snörd handboll innebar! Jag är övertygad om att många får nostalgiska tankar, när ni ser bollen med blåsan på bilden!

Ett läderhölje i flera fält och inuti den, en blåsa med en pip, som man fick tag i genom en öppning i höljet.

Att pumpa en boll på den tiden var omständligt och tidskrävande. Så här gick det till att pumpa för hand, boll efter boll; blåsans pip var två, tre centimeter lång, man skulle vika pipen och stänga med snöre, få in pipen i läderöppningen, sedan snöra ihop hela fältet med ett grövre snöre.

Vilken himmelsk lättnad det blev, då ventilen introducerades på 60-talet. Det var bara att sticka ner en smal

nippel och efter fyra, fem pumptag var bollen både rund och hård. Både som spelare och ledare i Spårvägshallen med Sanna IF har jag pumpat många bollar inför träningar och matcher.

Bollen "Made in Sweden". Fotbolls-VM 1958 gick i Sverige och matchbollen tillverkades också i Sverige, närmare bestämt i Ängelholm. Sydsvenska

Läder- och Remfabriken i Ängelholm tillverkade också handbollar, så klart, men främst blev de världsberömda för sina fotbollar. VM-bollen döptes till Top Star. Bollen tillverkades för hand! Det tog två till tre timmar att göra en boll. Bollen var gjord av riktigt koskinn, inte av ett läderliknande plastmaterial. Den gjordes som sagt för hand och bakades och formades i en ugn med övertryck.

Handbollarna på bilden är av märket Climax, men det märket jag minns bäst hette Stjärnbollen, först med snörning, senare med ventil.

Läderbollen med ventil användes sedan i alla åldrar och olika storlekar, men för de allra yngsta var den alltid svår att greppa. När minihandbollen introducerades, så innebar det också premiär för mjukisbollen, men det är en annan historia.

Håkan – en handbollsnörd

Guide

— REVISION —

Din partner i kvalificerade ekonomiska frågor!

Guide Revision är en revisions- och redovisningsbyrå med drygt 40 anställda på våra kontor i Jonsered/Partille och Alingsås. Vi arbetar framförallt med ägarledda företag där vi är en aktiv partner till ägarna. Vi är en oberoende medlemsbyrå i det nationella & internationella nätverket Baker Tilly.

Vi erbjuder tjänster inom:

- Revision • Redovisning • Löneservice • Ekonomistyrning • Skatterådgivning
- Företagsöverlåtelse • Bolagsbildning / Firmareregistrering

För oss på Guide är det naturligt att alltid hålla en hög kvalitet på våra tjänster och att ha en nära och personlig kontakt med Dig som kund.

Tveka inte att kontakta oss!

Guide Revision AB

Fabriksstråket 21, 433 76 Jonsered, Box 31, 433 21 Partille Tel: 031-392 29 00

Sveagatan 8H, 441 32 Alingsås Tel. 0322-65 11 50

www.guiderevision.com • info@guiderevision.com

"Virre" styr Aranäs överallt

Här på HK Aranäs kansli sitter Niklas Virolainen, 38. Hellre står han ute på planen och instruerar handbollsspelare.

"Virre" är med och tränar klubbens seniorlag, plus farmarlaget Fjärås, plus juniorerna och A-pojkarna i Aranäs. Han finns överallt.

– Om man älskar något, kan man ha de bättre då? frågar han retoriskt.

Själv blev aldrig Niklas Virolainen den handbollsstjärna han drömde om under ungdomsåren hemma i Eskilstuna. Han var mittsexa i dåtida HK City, som senare bildade J-lag ihop med storklubben Guif.

Virres intresse för sporten var extraordinärt:

– Som spelare var jag begränsad, för slö. Jag blev tidigt domare ihop med Andreas Stockenberg (ny chefränare i Sävehof och dotterson till gamle landslagsmannen Carl-Erik Stockenberg). En tid nästan bodde jag i Sporthallen, såg alla träningar och tillbringade väl 40–50 timmar i veckan där.

– Min spelförståelse var bra men coopertest knappast min grej...

Tjejer i full fart

Parallellt med dömningen kände han att ledarskap var något att satsa på. Han blev tränare för ett gäng 14–15-åriga tjejer i HK Eskil. Metoderna var tydliga:

– Från min egen tid var jag trött på köer. Jag ville ha extremt hög aktivitetsnivå. Vi hade fart på träningarna och det gav resultat.

Flickorna vann ungdoms-SM i Valhalla, bildade senare ett A-lag i div IV – och rusade rakt upp i elitserien! Efter ett misslyckat samarbete med bland annat Guif blev det nedflyttning direkt.

Niklas Virolainen blev istället herrtränare i HK Eskil 2005–06. De gick upp i allsvenskan och han blev attraktiv på marknaden. Han nobbade Guifs förfrågan och tackade ja till Önnereds HK. Där var uppgiften att efterträda självaste Robert Wedberg.

Virre medger självkritiskt:

– Det gick inte speciellt bra. Jag kom till Göteborg med ett jätta självförtroende och "ödmjukhet. Där var det en annan mentalitet än jag var van vid.

"Franzén fantastisk"

Säsong två gav han upp och lämnade klubben. Då hörde HK Aranäs av sig. Två nuvarande elitserietränare, Mikael Franzén och Jerry Hallbäck, delade på tränarsysslan. Niklas Virolainen skulle bistå dem med en träning i veckan, samtidigt som han var utbildningsansvarig på Göteborgs Handbollförbund.

När Hallbäck värvades av Sävehof som sportchef övertog Virolainen den sysslan i Aranäs och fick också en tajtare tränarroll bredvid Franzén.

– Frasses ledarskap var fantastiskt. Han fick alla att tro på samma sak. Vi tog ett steg hela tiden. Motståndarna tyckte vi var jobbiga att möta. Så det kändes att vi var på väg upp mot elitserien.

Efter ett år i div I och två år i allsvenskan nådde man målet. "Det var ren eufori".

Niklas Virolainen på HK Aranäs kansli. Men han trivs bäst ute på handbollsplanen.

Dessvärre hade HK Aranäs inte kommunen med sig. Kungsbacka var ovan vid elitidrott och klubben måste än idag kämpa mot ointresserade politiker.

Inledningssäsongen i elitserien tvingades herrarna iordningställa och spela sina seriematcher i en kylig ishall. Fortfarande efter sex säsonger på högsta nivån finns inga beslut om bygge av handbollshall.

Trots bristande resurser fortsätter Aranäs sin framgångsrika roll som talangfabrik. Klubben har bortåt ett tiotal spelare utspridda i andra elitklubbar.

"För mjäkiga"

I Kungsbacka brukar Alingsås HK skämtsamt kallas för Aranäs Norra och Ystads IF för Aranäs Södra. I Skåneklubben finns nu tre hallbäckar, varav yngste sonen Ludvig av Virre bedöms som "en supertalang med sällsynt driv".

– Jag vägrar tycka det är kul att vi fostrar spelare som sedan bara ger sig iväg, säger Virolainen. Vår ambition måste vara att behålla killarna tills de blir bra nog att flytta utomlands.

Det missade kvalet mot Önnered svider i själen. "Vi var för mjäkiga".

Nu blir det allsvenskan, precis som för Aranäs damlag som tog ett steg åt andra hållet.

Virre vågar inte tro på en snabb comeback för herrlaget. Men han lovar göra vad han kan för att skola nya talanger via 2–3 veckoträningar med A-pojkarna, ett pass med juniorerna, fyra pass med farmarlaget och helst något pass med representationslaget.

– Numera hinner jag inte vara så mycket på kansliet, förklarar han leende.

Text och foto: Jan Hansson

Den perfekta hallen rivs – initiativtagaren besviken

För 38 år sedan invigdes Göteborgshandbollens mest ändamålsenliga arena – Lisebergshallen.

Nu ska den rivas och det är varken Lisebergs eller handbollens fel.

– För oss var det fantastiskt, minns Göran Haby.

RIK:s målvakt, styrelseledamot och senare ordförande är förmodligen den som varit närvarande vid flest antal matcher i Lisebergshallen som spelare, åskådare och arrangemangsansvarig.

Den allra första såg han från läktaren eftersom Frölunda och Heim möttes. Stefan Johansson i VF gjorde sitt livs match, sköt sju mål och hjälpte sitt lag till segern inför 2 500 åskådare.

Några dagar senare, 2 november 1980, spelade RIK sin första match i hallen och förlorade med 20–25 mot Ystad.

– Det måste varit Lasse Erikssons show. Jag var med i hans fanclub, fick aldrig träff på honom, säger Haby.

Rena paradiset

Ändå var det nästan ett paradiset för RIK:arna, som liksom övriga topplag i Göteborg under flera år tvingats leva i osäkerhet sedan beslutet att Mässhallen skulle stängas. Det blev många matcher i Valhalla och till och med i Mölndals Idrottshus.

– Vi väntade på en permanent lösning och när den här kom blev det en väldigt glad överraskning, förklarar Göran Haby. I jämförelse med andra hallar i Sverige var Lisebergshallen en av dom bästa, det blev fin atmosfär även när det inte var så mycket folk som tittade på.

Allt eftersom förbättrades hallen, inte minst med hjälp av handbollsfolket. Det fanns även ombyggnadsplaner, men dessa förverkligades aldrig.

Att hallen över huvud taget kom till hade sin grund i ett möte mellan Lisebergs dåvarande chef Boo Kinntorph och Gunnar Larsson, kommunalråd med ansvar för idrotts- och fritidsfrågor.

– Bosse pratade om att han funderade på en hall för artistuppträdanden och konserter och jag tyckte vi kunde göra något tillsammans, berättar Gunnar.

Perfekt läge

Sedan gick det undan. En första skiss, gjord av en arkitekt, och bidrag från Fritid efter viss diskussion låg till grund för ett socialdemokratiskt förslag som drevs igenom. Gunnar Larsson själv invigde den nya hallen.

– Vi gjorde klart att detta var handbollens hall, säger han, den låg ju så nära gamla A-hallen och läget var perfekt. Vi följde den ledstjärna som var gamle Torsten Henrikssons – "folk ska åka från alla stadsdelar".

Gunnar Larsson kan inte dölja sin besvikelse över hur handbollen har behandlats på senare år:

– Jag har försökt tjata emot Västlänken hela tiden och jag vänder mej framför allt emot att det inte finns något förslag om vad som ska hända med elithandbollen. Det är skamligt mot en av våra största idrotter.

Cege Berglund

Göran Haby utanför Lisebergshallen, som blivit hans andra hem.

Foto: Janne Truus

Dubbelt kvalfyllt när Tommy Atterhäll

Som spelare sköt och kastade han 2017 klubben han fortsättningsvis skulle träna tillbaka till allsvenskan.

Som tränare förde han säsongen efteråt upp samma Önnereds HK till handbolls-societeten – och skickade samtidigt ut sitt gamla HK Aranäs från högsta ligan.

Tommy Atterhäll, 39, har haft två kvalfyllda år.

– Med viss ångest och mycket blandade känslor, erkänner han. Men med facit i hand kan jag säga att jag gjort mitt jobb på bästa sätt för båda föreningarna.

Efter 20 år på elitnivå som spelare gjorde Tommy Atterhäll succé direkt i nya rollen som ansvarig tränare. Därmed står Önnereds HK redo för femte säsongen i handbollens finrum med sitt herrlag.

För övrigt en av blott tre klubbar (även Lugi och Sävehof) med representation i både dam- och herrligan 2018/19.

– Det är fart på grejerna i ÖHK-hallen, vet Tommy Atterhäll.

– I allsvenskan var ni endast trea bakom IFK Ystad och Varberg, nio poäng från direktuppflyttning?

– Vi hade en tuff höst med många skador och sjukdomar. Ett tag var jag tvungen att själv vara med på träningarna och fylla ut truppen. Men under våren ljusnade det och i kvalet spelade vi på topp.

– Aranäs besegrades med 3–1 i matcher – hur mycket betydde din "insyn" hos motståndarna där du spelat i sju år?

– Ganska mycket, hoppas jag. Det är klart att jag drog nytta av mina kunskaper som att vi skulle stänga deras högersida i anfall. Fast det var killarna på planen som utförde jobbet. Med fart och vilja, precis som jag önskar.

Klüfts tränare förstärker

Tommy Atterhäll är nog med att också berömma sin tränarstab med Marcus Tobiasson (U-världsmästare 2007), Kent Andersson och Robert Larsson. Samma gäng som ska lotsa ÖHK i Ligan. Fast med ytterligare en förstärkning. Agne Bergvall – som fystränare.

– Jag hade Agne under tre år när jag spelade i FC Köpenhamn. Han kan sin sak genom friidrotten. Se bara hur han lyckades med Carolina Klüft under många år. Där har handbollen fortfarande mycket att lära.

Agne Bergvall bor kvar i Växjö men besöker Göte-

Fakta

Önnereds HK (herrar) i högsta ligan.

2000–01: 12:a (22 matcher/2 poäng)

2005–06: 13:e (26 matcher/6 poäng)

2013–14: 13:e (32 matcher/6 poäng)

2014–15: 13:e (30 matcher/8 poäng)

Totalt: Fyra säsonger, 110 matcher/22 poäng.

borg regelbundet. Har samtal med spelarna och delar ut enskilda program utöver den obligatoriska kollektiva träningen. Och försöker se samtliga matcher.

Tommy Atterhäll igen:

– Handbollsspelare är så väldigt olika uppbyggda sett till längd och vikt och fysisk förmåga. Några är över två meter och väger mer än hundra kilo. För egen del låg jag på 180 cm och 77 kilo när jag spelade. Det är klart att vi också ska träna olika.

– Framförallt vet Agne varför man blir starkare och snabbare och, det viktigaste, hur man tränar för att komma dit.

Lärt av många

Handbollsmässigt är Tommy en blandning av alla de tränare han haft under åren. Han nämner med stor beundran:

– Rustan Lundbäck... som gjorde störst personlig inverkan på mitt spel så att jag fick vinna två SM-guld med Sävehof.

– Magnus Andersson... för hans tekniskt/taktiska kunnande (dansk mästare med Köpenhamn).

– Jerry Hallbäck... och hans förmåga att bygga kämpande lag (Aranäs) med förhållandevis små medel.

På listan över starka, betydelsefulla tränarnamn finns även Christer Magnusson, Mikael Jakobsson och Lasse Eriksson i moderklubben HP Warta samt exempelvis Dennis Sandberg i Aranäs.

– Det finns många gobitar att plocka med på tränarresan, medger Tommy Atterhäll, som för övrigt tillhör den exklusiva skara spelare som gjort mer än tusen mål i den högsta svenska serien.

Om Önnered lyckas hålla sig kvar i Ligan är en annan sak. Klubbens facit hittills under fyra säsonger är 110 matcher och 22 poäng. Samt tre nedflyttningar.

– Vi är knappast tippade att vinna SM-guldet, ha, ha.

Reser söderut

Öppningsprogrammet är stenhårt med Kristianstad, Lugi, och Malmö – ettan, fyran, tvåan i senaste tabellen. Önnered tillhör söderpoolen.

– Ingenting vi kan påverka när upplägget ser ut som det gör. Fast det hade givetvis varit roligare att spela fler derbyn mot RIK, Sävehof och Alingsås än att åka till Skåne var och varannan vecka.

Tommy Atterhäll reser tillräckligt ändå. I tjänsten som säljare för hemelektronik gentemot storföretag. Då gäller det att trixa med schemat där sambon Veronica Fredrixon får ta ett stort ansvar för barnen Tristan, 9, och Minna, 5.

Fakta

TOMMY ATTERHÄLLS klubbblagsresa

1988–2002: HP Warta.

2002–07: IK Sävehof (guld 2004 och 2005).

2007–10: FC Köpenhamn (guld 2008).

2010–17: HK Aranäs.

2017–: Önnereds HK (tränare)

Landslaget: 6 matcher, elva mål 2006–07 med Ingemar Linnéll som förbundskapten.

tog Önnered tillbaka till högsta serien

– Får vi se någon ÖHK-spelare kopiera din gamla patentare där du med två parallella fötter i kontring slår en framåtvolt och skjuter i rörelsen innan du landar?

– Ingenting vi tränar på. Men grabbarna får gärna överraska mig. Det kan behövas om Önnered ska lyckas som nykomling...

Text: Kjell-Ove "Koa" Andersson

Foto: Janne Truus

Fakta

031-klubbar som spelar/spelat i högsta herrserien, presenterade enligt (poäng-)placering i maratontabellen.

Redbergslids IK (77 säsonger), IK Sävehof (31), IK Heim (29), Majornas IK (29), Västra Frölunda IF (18), HP Warta (16), GIK Wasaiterna (4), Sanna IF (3), Göteborgs IK (4), Önnereds HK (4), IK Baltichov (2), Göteborgs BIS (1), BK Heid (1).

Anm: Baltichov bildades 1932 och var en Göteborgsklubb fram till 1967 då verksamheten flyttades till Lerum. Baltichov tillhörde högsta ligan säsongerna 1951–52 samt 1955–56. Andra närliggande klubbar med meriter av elitspel är Alingsås HK (18 säsonger) samt HK Aranäs (6).

August Barks Gata 24, Västra Frölunda

031- 450 850

info@hogsbotra.se • www.hogsbotra.se

Prioritet Finans

Leja Touring AB

Tel: 031 – 870 860

info@lejatouring.se

www.lejatouring.se

Nya röster ger nya framgångar

Stora framgångar har blivit en gammal vana hos Sävehofs tjejer, men i år kanske mästartjejerna inte riktigt känner igen sig? Nu gäller ny regim och nya röster.

Hanna Fogelström har tillträtt i den nya rollen som manager, en titel som inte funnits tidigare.

Rasmus Overby har den kanske otacksamma uppgiften att efterträda uppskattade tränaren Henrik Signell, som numera jobbar heltid för landslaget.

Hanna flyttade hem från proffslivet utomlands, men knät gick sönder igen och hon fick tankar på att jobba med administration. Hon visste att Anders Eliasson skulle sluta som sportchef och Robert Wedberg ta över – innan han fortsatte till Svenska Handbollförbundet.

– Jag hade ett samtal med "Abbe" (Stefan Albrechtson, klubbdirektören) och fick en provanställning på ett halvår. Den anställningen avslutades sista mars och sedan blev jag manager, berättar hon. Sävehof ligger ju närmast mitt hjärta, så det var skönt.

Efter att ha drabbats av trasigt korsband tre gånger sedan februari 2015 och EM-brons i sin senaste landskamp har hon ännu inte riktigt accepterat att det är slut med handbollsspel för hennes del, men helt har hon inte gett upp. Risken(?) är förstås att det blir för mycket att göra i nya jobbet. Men vad gör hon som manager, egentligen?

– Jag är chef för damlaget och ska se till att allt runt omkring fungerar, svarar Hanna, helt enkelt skapa rätt förutsättningar. Jag tror mej vara rätt bra på att delegera, men mycket måste man förstås göra själv.

Inte ska väl Ida övertalas...?

I årets lag finns ingen som Hanna spelat ihop med, såvida inte Ida Odén gör ännu en come back.

– Det blir mitt jobb att övertala henne! skrattar Hanna.

Hanna är ansvarig för akademien och räknar med att samarbeta intensivt med både Albrechtson och Eliasson.

En tidig uppgift var att medverka till att rekrytera ny tränare, även om det var Anders Eliasson som slutförde ärendet.

– Vi visste från början vilken typ av tränare vi ville ha, någon som är engagerad och även ser yngre spelare, gärna satsar på våra egna och är tydlig i sitt ledarskap.

Den tränaren fanns redan i klubben. Rasmus Overby flyttade tillsammans med sin sambo, Johanna Ahlm, från Danmark för två år sedan och har varit tränare för farmlaget S-hof.

– När vi flyttade hit visste jag inte vad jag skulle göra, berättar Rasmus, så jag började som sjukgymnast och fick sedan hand om farmen. Men jag har alltid velat vara elittränare och jag har haft insyn i laget, har ofta varit i hallen och har bollat en hel del med Henrik Signell.

Hanna Fogelström / Rasmus Overby. IK Sävehof.

i mästarlaget Sävehof?

Vill bygga vidare

Han ser inget problem med att ha sin egen sambo i laget:

– Vi har pratat en hel del om det och är överens om att i hallen har vi våra roller, när vi kör hem är vi Johanna och Rasmus igen.

Och vad kommer att bli nytt jämfört med Signell-epoken?

– Jag har väl lite nya tankar. Man kan spela handboll på många olika sätt och gör man rätt blir det SM-guld. Men jag ska inte försöka ändra i första hand utan bygga vidare på det fina arbete som redan är gjort. Jag ska vara engagerad och i min tur vill jag se alla kämpa och ge allt. Viljan ska driva oss framåt.

Truppen är bred, en kombination av erfarenhet och unga som ska se och lära för att kunna ta mera plats.

Med spel i Champion's League väntar ett periodvis mycket intensivt program.

– Vi måste gå runt på flera spelare och ska prata igenom det. Unga måste ta större ansvar, tycker Rasmus Overby.

En spännande säsong väntar, för Hanna, för Rasmus och för hela Sävehof.

Text: Cege Berglund

Foto: Janne Truus

RASMUS OVERBY

Född: 1989.

Klubbar som spelare (mittnia): Viborg HK (DEN) 2010–2014, FC Köpenhamn (DEN) 2007–2010.

Deltog i Champions League med FC Köpenhamn 2007–2010.

Klubbar som tränare: Viborg HK Akademin, IK Sävehof S-Hof damer.

HANNA FOGELSTRÖM

Född: 1990.

Startade i Sävehofs handbollsskola som 8-åring, debut elitserien ht-07, A-lagskontrakt 2008–2014. 6 SM guld (2009–2014).

1 JSM silver.

68 A-landskamper, 112 mål.

28 U-landskamper, 95 mål.

EM-brons 2014.

Dryga 20 matcher i Champions League.

Frankrike: Toulon Saint Cyr Var Handboll 2014–2017.

Ortopedi Väst i Göteborg

Specialister inom ortopediteknik
tillverkar fotbäddar och
kroppsnära hjälpmedel

Smörslottsgatan 64 (Spåntorget)
416 78 Göteborg • Tel. 031-19 35 30

PEDERSEN DÄCK AB

Välkommen till Pedersen Däck AB

Hos oss kan du:

- Köpa Däck och Fälgar
- Skifta till vinter och sommardäck
- Lagra dina däck till nästa säsong
- Reparera däck
- Göra Hjulinställning - (tidsbeställning)

Däckvägen 2, 443 61 Stenkullen
0302-229 13 • info@pedersendack.se

www.pedersendack.se

Hon tvingades börja döma handboll – nu

Hon började döma för att hennes klubb skulle undvika bötesstraff.

Kärleken förde henne sedan till Göteborg. Och handbollen därefter vidare ut i världen.

Monika Hagen, 55, är nu första kvinnan i internationella handbollförbundets domarkommitté.

Som spelare hemma i Norge, i Falk Horten tio mil sydväst om Oslo, var hon en skottstark vänsterhänt högernia.

– Tyvärr inte tillräckligt bra för att lyckas fullt ut, erkänner hon ärligt.

Domarkarriären har utvecklats desto bättre. Fast den egentligen är mer eller mindre påtvingad.

– Det var brist på domare hemmavid. Klubbarna fick ultimatum av förbundet. "Ta fram egna medlemmar och ungdomar och utbilda eller ni straffas ekonomiskt". Jag var 16 år och nyfiken, hoppade på tåget och det har jag aldrig ångrat.

Inte ens som riktigt ung?

– Nej, det var spännande att parallellt döma och spela vilket jag dubblerade med i cirka åtta år. Som domare fick man olika förmåner, som exempelvis fri entré till alla matcher.

Det var så hon som 26-åring 1989 träffade sin blivande livskamrat Lasse (Berndtsson – välkänd Gbg-domare och numera delegat). På flygplatsen Fornebu utanför Oslo.

– Lasse skulle till Trondheim och döma en landskamp tillsammans med Krister Broman (presentation överflödigt, reds anm). Jag och min domarkollega skulle med på samma plan för att flyga dit och titta.

MONIKA HAGEN

Född: 22 juli 1963.

Familj: Sambo med Lars Berndtsson sedan 1992.

Bor: Västra Frölunda.

Jobbar: Som säljare på deltid (65–70 procent) inom kakbranschen.

Domarkarriär i stora drag:

1979: Ungdomsdomare hemma i Norge.

1990: Debut i Partille Cup.

1994: Debut i högsta svenska damligan.

1997–08: Internationell karriär med 125 uppdrag i 36 länder; bland annat ett EM respektive ett VM för seniorer samt 2+3 för juniorer.

"Stor grabb" med 270 internationella poäng inkluderat även Europacupfinal och landskamper för herrar.

1999: Debut i högsta svenska herrligan med totalt ett 35-tal uppdrag under åtta år.

Karriär som internationell delegat:

Två OS-finaler (2012 och 2016), sex VM samt fyra EM för seniorer, 3+1 för juniorer. IHF-delegat sedan 2009. EHF-delegat sedan 2010.

Aktuell: Invald i IHF:s domarkommitté våren 2018 som första kvinna i historien.

Året därpå var Monika Hagen inbjuden till Partille Cup där Lasse var domarchef. Två år senare bodde paret tillsammans i Göteborg.

– Ibland gäller att ha tur i livet så att saker sammanfaller, konstaterar Monika.

Första svenska paret

I Sverige hittade hon också en jämbördig kollega med samma ambition på handbollsplanen. Malena Nilsson och Monika dömde sedan sju år tillsammans både här hemma och utomlands.

De blev säsongen 1999/2000 första svenska kvinnliga

finns Monika i historisk världsposition

domarparet att döma högsta serien för herrar i bollsporter alla kategorier.

– Ett genombrott, måste man säga, även om vi dömt Europacup och landskamper för herrar utomlands redan innan. Men under stor uppmärksamhet och uppståndelse hemmavid givetvis. SvT-sporten var på plats och vår debutmatch spelades mellan Kroppskultur och Guif.

Hur gick det?

– Vi fick bättre betyg än när vi dömde Lugi-Tumba i herrarnas andradivision någon månad tidigare...

Vad hände där?

– Då skrek publiken att det varit bättre vi stannat hemma och städat än att döma handboll för män. Något som idag förmodligen betraktats som "sextrakasserier". Så kanske var det även ett startskott för meetoo-rörelsen...!?

Två OS-finaler

Karriären fortsatte trots viss kritik. När Malena Nilsson valde att sluta klev Maria Hallberg in som partner och även den nya duon höll ihop i sju säsonger fram till 2008.

Sedan samma år är Monika Hagen så kallad delegat och högt uppe på stegen (se faktarutan här intill). Hon anlitas i stort sett i alla stora sammanhang. Chef över sekretariatet vid två OS-finaler säger mycket.

– Dömandet har utvecklats till ett hedersuppdrag, även om uppdraget tar mycket tid, medger hon. Enbart under 2016 tillbringade jag över 100 dagar utomlands.

Senaste utnämningen, som invald i IHF:s domarkommitté tillsammans med tre herrar från Danmark, Frankrike och Spanien samt tre manliga representanter från världsdelar utanför Europa, smäller extra högt.

– IHF har sitt kontor i Basel, Schweiz, där vi träffas då och då.

Men mycket arbete sker via korrespondens. Och vid mästerskapen är ett bra tillfälle att diskutera och ta beslut.

Under 17 dagar i augusti var Monika Hagen delegat under U18-tjejnarnas VM i Polen.

Fullt i kalendern

Där rök ytterligare några semesterdagar?

– Smällar man får ta...

Hur ser du på handbollens utveckling?

– Det är bra att alla stora matcher filmas och doku-menteras. Om inte annat för att eliminera eventuellt snack om mutor.

Men domarrekrutering är ingen enkel problematik att lösa. Klimatet blir allt tuffare och många unga skräms iväg allt för tidigt.

– Inte av spelare och ledare i lika stor utsträckning som skrikande föräldrar, konstaterar Monika Hagen som har ett tufft jobb att genomföra i både slott och koja framöver.

En rejält välfylld kalender, med alltifrån att utbilda domarinstruktörer i Papua Nya Guinea till att hålla föräldrar i schack under Partille Cup, på agendan.

Text: Kjell-Ove "Koa" Andersson

Foto: Janne Truus

Håkan Drath i Hall of Fame

Den långa listan av handbollsprofiler i Göteborgsidrottens Hall of Fame fylldes på även i år. Håkan Drath, med bakgrund i bland annat Frölunda, Sävehof och senast Kviberg plus flitig medarbetare i denna tidning och styrelseledamot i HandbollsAka-demin, valdes in.

Håkan Drath hyllas av en annan bland de våra, Leif "Loket" Olsson.

Styrelse 2018

Ordförande: Kenneth Johansson

Tel: 0705-69 49 32

E-post: kenneth@handbollsakademin.se

Kassör: Håkan Drath

Tel: 0708-91 08 35

E-post: hakan@handbollsakademin.se

Sekreterare: Anita Stenström

Tel: 0736-91 64 87

E-post: anita@handbollsakademin.se

Ledamot: Jörgen Linder

Tel: 0707-30 84 36

E-post: jorgen@handbollsakademin.se

Ledamot: Monalisa Wassén

Tel: 0707-55 61 89

E-post: monalisa@handbollsakademin.se

Ledamot: Peo Borg

Tel: 0702-45 51 98

E-post: peo@handbollsakademin.se

Ledamot: Cege Berglund

Tel: 0705-62 41 72

E-post: cege@handbollsakademin.se

Suppleant: Carl-Olov Nilsson

Tel: 0705-67 54 36

E-post: carl-olov@handbollsakademin.se

Suppleant: Ingmar Christiansson

Tel: 0768-09 09 29

E-post: ingmar@handbollsakademin.se

Hampus och Daniela tog var sin

De träffades på handbollsgymnasiet i Göteborg. Sedan dess har Daniela Gustin och Hampus Wanne stöttat och sporrat varandra på en lång och krokig väg till var sitt landslag. De har delat den blågula drömmen med så många andra och förverkligat den tack vare osedvanlig framåtanda, äventyrlusta och målmedvetenhet.

Vägen har varit lång och ibland besvärlig. Men i vintras blev de landslagsspelare för Sverige – och de är bara 24 år med den stora delen av handbollskarriären framför sig.

– När jag kom med på ett ungdomsläger började jag tänka på landslaget, berättar Daniela. Jag visste att det var ett stort steg att ta, men det blev mitt mål. Det fick ta den tid det tog. Gärna två, men jag var beredd att vänta fem år om det behövdes.

Ett steg åt rätt håll var att lämna Backa HK och börja spela för Kärna HF. Där gjorde hon också många mål.

Hampus har inte haft landslaget i tankarna lika länge. När Ola Lindgren och Staffan Olsson var ansvariga förstod han att det inte fanns plats för honom i konkurrensen på vänsterkanten med Jonas Källman och Fredrik Petersen.

– För två år sedan kände jag att det kunde vara realistiskt att ta en plats, säger han. Jag hade fått spela mera i Flensburg, bland annat i Champion's League.

Tackar Vranjes

Då hade han tagit en genväg till proffslivet efter att ha fått en chans som knappt fanns. Hampus hade flyttat från moderklubben Önnared till Redberglid, där han spelade 2005 till 2011. Han ville till Tyskland.

Flensburg, med Ljubomir Vranjes som tränare, förberedde säsongen i Sverige, men hade ont om spelare eftersom många förberedde sig för olympiska spelen 2012. Ljubo bad att få låna två vänsterkanter och en mittsexa. Hampus var en av dem som fick möjligheten.

– Det var så klart kul och lärorikt och vi skojade efter träningen om att "Ljubo ringer dej", men sådana tankar fanns förstås inte, minns Hampus.

En dag tog pappa Magnus Wanne, som tränat Hampus när han var A-pojke och junior, emot ett telefonsamtal och sa:

– Håll i dej, det är Ljubo!

Hampus hade lämnat RIK för Aranäs, eftersom Henrik Lundström skulle komma hem från proffslivet. Hampus förstod att han inte skulle kunna konkurrera med honom. När sedan Kungsbackaklubben fick stora ekonomiska problem fortsatte Hampus i moderklubben Önnared och försökte bygga upp sin fysik inför övergången till Vranjes Flensburg.

– Där fanns en av världens bästa, Anders Eggert, och jag visste att jag inte kunde ta hans plats, så det gällde att bygga upp sej. Jag var 19 år, behövde bättre fysik och skulle flytta hemifrån för första gången.

Daniela hittade lag

Daniela följde med. Hon och Hampus hade varit ihop ett år, nu skulle de bo tillsammans.

– Jag visste att detta var Hampus drömchans, säger Daniela, men för mej var det annorlunda. Jag fick själv leta upp ett lag att spela för och hittade TSV Nord Har-

Hampus Wanne och Daniela Gustin.

krokig väg till landslagen – samtidigt

HAMPUS WANNE

Född: 10 december 1993.
Position: Vänstersex.
Klubb: SG Flensburg-Handewitt (2013–).
Moderklubb: Önnereds HK (–2005).
Övriga klubbar: Redbergslids IK (2005–2011),
HK Aranäs (2011–2012), Önnereds HK (2013).
Längd: 185 cm.
Vikt: 84 kg.
A-landslagsdebut: 2017.
A-landskamper/mål: 18/33.
Mästerskap: EM 2018.

DANIELA GUSTIN

Född: 11 maj 1994.
Position: Högersex.
Klubb: Randers HK (2016–18).
Moderklubb: Backa HK (–2011).
Övriga klubbar: Kärra HF (2011–2013), TSV Nord
Harrislee (2013–14), Füchse Berlin (2014–2016)
SG BBM Bietigheim (2018–).
Längd: 181 cm.
A-landslagsdebut: 2016 (mot Island).
A-landskamper/mål: 23/44.
Mästerskap: VM 2017.

rislee i andra Bundesliga. Det passade bra, även om jag fick väldigt lite betalt, och jag fick jobba i en affär. Det var svårt, inte minst med språket, och varken Hampus eller jag hade bott hemifrån förut.

Daniela fick ett bättre kontrakt året efter det första, då hon värvades till Füchse Berlin i högsta Bundesliga. Men Berlin var förstås en bra bit från Hampus Flensburg...

– Vi sa till varandra att vi inte skulle ge upp våra handbollskarriärer, berättar Hampus, och var överens om att vi hade många år att bo ihop framför oss även om det inte fungerade den här gången. Fast det blev mycket bilkörning, jag hade att välja på fem timmar till Berlin eller sex till Göteborg...

Det blev lite bättre året därefter, då Daniela spelade för danska Randers, "bara" två timmar från Flensburg.

– Då kunde vi träffas flera gånger i veckan och vi var noga med att stödja varandra. Vi ville ju båda lyckas som handbollsspelare.

När Hampus kom till Flensburg var Ljubomir Vranjes budskap tydligt: "Du ska bara lära dej", du ska bara vara lugn. Samtidigt blev det förstås viss press på den unge svensken.

– Många undrade varför han värvade en omeriterad 19-åring och jag har sagt till honom flera gånger att jag är oerhört tacksam, berättar Hampus. Ljubo är fantastisk, jag har aldrig träffat på en värre vinnarskalle.

Nästan alla matcher

Första året i Flensburg spelade Hampus i princip ingenting.

Han blev stor hjälte – under liten speltid – när Flensburg 2014 vann Champions League för första gången.

Han kom in i semifinalen mot Barcelona efter 45 minuter vid underläge 24–29 och gjorde tre mål på tre skott.

Klev framförallt in i straffavgörandet som följde och satte sista sjumeterskastet med en flip.

Fick sedan inte spela en enda sekund i finalen mot rivalen Kiel...

Fjärde säsongen innebar det verkliga genombrottet och han blev given i förstauppställningen.

– Då hade jag mognat både som person och handbollsspelare, tycker han. Och säsongen som gick spelade

jag 62 av klubbens 63 matcher, i dom flesta 60 minuter. Jag är väldigt stolt, inte minst för att ha valts till Bundesligas All Star-lag som den bäste på sin position. Och tänk att kunna vinna Bundesliga samma år som jag fått spela EM med landslaget!

Han förklarar det enorma spelschemat med att han försökt vara smart, att inte gå in 100 procent i varje duell på träning och ha tillbringat många timmar på massagebänken.

Daniela byter nu klubb igen, spelar för mästarlaget SG BBM Bietigheim i Bundesliga och därmed också i Champion's League. Men på nytt en bra bit ifrån Hampus.

– Vi har gjort samma resa, men ändå olika, funderar hon. Vi hjälper varandra och ringer efter varje match. Det har varit enklare för mej att se Hampus matcher på tv, men nu kan han se mina också.

De har mycket gemensamt, men inte allt.

– Jag är pratglad och utåtriktad, tycker Hampus.

– Jag är nog mera pedant, medger Daniela.

Att de kommit med i landslagen samtidigt ger gemensamt glädje. Och det har bara börjat. OS är ett gemensamt mål.

– Jag kan spela tio år till, tror Hampus.

– Min karriär har bara börjat! Säger Daniela.

Text: Cege Berglund

Foto: Janne Truus

Våfflor med jordgubbar och grädde i dag. Stolar i massiv ek i morgon.

Ämnena varierar, formen likaså. Varje dag behandlar vi små och stora alster och ser till att viktiga budskap kan spridas vidare.

Sedan starten för 47 år sedan har vi utvecklat till ett modernt tryckeri med komplett repro, digitalpress och bokbinderi.

Men framförallt kan vi glädja oss åt att skaran av nöjda kunder växer. Kanske kan den personliga och nära kontakten vara en av förklaringarna.

Vill du veta mer eller ha en offert?

**Svärd & Söner
Tryckeri AB**

Kontakta oss
Tryckerigatan
521 41 Falköping
Telefon 0515-831 40
www.tryckeri.info

Västra Frölunda IF – elit- och

Det var slumpen, som gjorde att jag hamnade i ÖHK-hallen fredagen den 12 maj i år. Jag skulle träffa en person och han föreslog den hallen. Varför då, frågade jag och svaret blev Trim – SM.

I den tävlingen måste spelarna vara över 35 år och följaktligen träffade jag åtskilliga spelare som jag haft som ungdomsspelare, inte minst i Västra Frölunda IF.

Ingen av dessa spelare hörde dock till Västra Frölundas storhetsperiod, då den ligger längre tillbaka i tiden, nämligen på 70- och 80-talen och då var dessa spelare knattar och puttar.

På 60-talet skapade Leif Larsson, senare känd från radio- och TV-sporten, en föreningsidé och med en spelidé signerad Lars-Erik Säll, blev Västra Frölunda handbollsledande på pojksidan under nästan 20 år. Lagen kändes igen både på spelet och på sina grönvitrandiga tröjor.

Västra Frölunda hade legat i allsvenskan 1952–53. Då inga spelare kom underifrån så åkte föreningen ändå ner i lokalserien, där andra lag som IK Sävehof spelade. Det var då Leif Larsson kom med sin föreningsidé. Spelarna födda på fyrtioalet kom från Sandarna, Majorna och Kungsladugård och de började träna handboll med tränaren Arne Sjöqvist. Han är sedan några år medlem i Hall of Fame.

Arnes grunder på hallgolvet och Leifs föreningsidé och lite senare Lars-Eriks handbollsfilosofi, innebar att Frölunda ungdomssektion fick ett genombrott i svensk handboll på pojksidan. Frölunda hade bara pojklag, från 10 år till 18 år som genererade i att laget gick upp i allsvenskan 1970 den 1 april, med nästan bara egna produkter. Dessa välutbildade spelare blev efter karriären på plan också framgångsrika tränare med Roger "Ragge" Carlsson

i spetsen, men övriga duger gott också, eller vad sägs om; Danne Lindquist, Benny Johansson, Dan Drejenstam, Lasse Karlsson, Hans Janson, Gunnar Söderberg, Bengt Drath, Björn Hjelm och Lennart Nyström?

Drejenstam är Mr Frölunda

Mr Frölunda som spelare är onekligen Dan Drejenstam med 266 matcher under 15 år (1963–79) att han sedan tränade A-laget under två år, gör inte utnämningen sämre.

Juniorlandslagen från slutet 60-talet till en bit in i 80-talet innehöll nästan alltid frölundaiteer. Åtskilliga svenska ungdomsmästare 14-, 16- och 18-åringar kom också från Frölunda.

Säsongen 1979/80 blev kanske kulmen för Västra Frölunda. Laget hade gått upp i Allsvenskan, högsta serien, igen och åter med ett lag med nästan bara egna produkter. JSM-mästarna hette Frölunda och segrarna i Pojkallsvenskan var från Västra Frölunda. Framgångarna fortsatte ytterligare några år, men i mitten på 80-talet syntes de första sprickorna i den fina fasaden. Det kom fortfarande fram utomordentliga lag från ungdomssektion, inte minst årgångarna 69 och 72, båda svenska mästare, men de fick inget äkta stöd från ledningen.

Ränderna i de grönvitrandiga tröjorna börja blekna och det berodde på att Frölundas ledning började överge sina egna framgångsrika ideal. Styrelsen fick fel bemaning, ledarna var inga riktiga frölundaiteer och spelarna fick inte samma fina utbildning och i A-laget återfanns allt fler spelare, som inte var från de egna leden. Ledartillgången, som varit Frölundas adelsmärke, hade nu övergått till ledarbrist både i kvalitet och kvantitet och därmed hade utförsbacken börjat.

Troligen 1976, dåvarande A-lagsspelare tillsammans med kommande A-lagsspelare, då i tidiga tonåren.

Från vänster övre raden; Per Öberg, Dan Drejenstam, Stefan Johansson och Bengt Drath.

Nedre raden; Jan Alkéus, Christian Dreikant, Michael Svensson, Peter Svensson och Peter Ekberg.

ungdomsklubben som försvann

En egen hall för ungdomarna

1974 blev Grevegårdsskolan klar och därmed gick en dröm i uppfyllelse. Västra Frölundas ungdomar fick en "egen hall" att träna och spela i, efter mycket fram och tillbaka i tid och rum mellan Sannaskolan, Spårvägshallen, Järnbrottsskolan, Masthuggshallen, Påvelundsskolan och Flatåsskolan.

Den viktigaste hallen i uppbyggandet var dock Valhalla Sporthallar från slutet av 60-talet. A-laget tränade där tre gånger i veckan och delade träningstiden med ungdomslagen, som reste med spårvagn in till Valhalla, inte minst på lördagar. Lagen lärde känna varandra och flera spelare stannade kvar bara för att få se sina idoler träna. Namnen på spelarna kunde de utantill. Samtidigt lärde A-lagsspelarna sig vilka som var på väg in i A-laget. Sådant kallades klubbkänsla och är mer sällsynt idag.

Parallellt med träningen mitt i stan, så fick VF alltså sin "hemmaplan" Grevegårdsskolan och mannen som såg till att Sporthallen verkligen blev Sporthall 20 x 40 meter och inte sal, var skolans rektor Gunnar Wångblad, tillika med i VF:s styrelse och förälder till Calle. Västra Frölunda producerade engagerade handbollsspelare hela tiden och det räckte till och med att få upp Celtic i näst högsta divisionen.

Rekryteringen ute i väster startade på allvar genom klassbesök av undertecknad, då jag blev anställd i föreningen 1974. Denna livsviktiga verksamhet följdes sedan upp på ett föredömligt sätt av "Foppan" Forsberg, Arne Sjöqvist och Bertil Blomqvist.

A-laget kom upp i allsvenskan 1970 och gick direkt till SM-final mot Hellas i Frölundaborg inför 6.717 åskådare. Någon svensk mästartitel blev inte Frölunda det året och inget annat år heller. Laget som då "chockade" handbollsverige bestod bland annat av de spelare, som nämndes tidigare. Efter några kom en svår generationsväxling som innebar att Frölunda åkte ut.

En ny generation gick upp

Comebacken skedde två år senare med tränaren Ingemar Eriksson från Uddevalla och nu med en mer eller mindre ny uppsättning av egna produkter, som var födda på 50-talet, med Danny Augustsson (Sjöberg) spelfördelare, 209 A-lagsmatcher under 9 år, 104 landskamper, i spetsen. En annan spelare från de åren är Lasse Hultgren som spelade 190 matcher under 14 säsonger, men hans moderklubb är Sanna IF. Jag värvade honom därifrån som 16-åring.

Den största spelaren från 60-talet och med facit i handen var utan tvekan Per Öberg, 201 matcher under 9 år. Allsvensk skyttekung och 49 A-landskamper och med i OS Los Angeles 1984. Hans debut i elitserien 1979 var något speciell: sju mål på självaste f. d. landslagsmålvakten och f. d. Frölundaiten Frank Ström. Per fick skjuts hem, då hans föräldrar inte visste att han spelat. Ännu en Frölundait som satt sina spår inom handbollen är Lars "Lillen" Danielsson, 179 A-lagsmatcher under nio år. Han är nu assisterande tränare för Önnereds damlag. Läkaren Sten Björnum, som praktiserade på Idrottspolikliniken i

Fakta

- Föreningen bildades 1930 och säsongen 1932–33 började handbollen.
- Storhetsperioden 1970–1985.
- Svenska Cupmästare 1971 mot Hellas.
- Två SM-finaler 1971 och 1983, båda i Frölundaborg, och båda förluster mot Hellas och Heim.
- 51 spelare har spelat mer än 100 matcher och av dem kom 42 från den egna ungdomssektionen.
- Frölunda har levererat 18 spelare till A-landslaget och tre A-landslagskaptener.
- Ungdomssektionen har mellan åren 1969–2005 bestått av 60–180 pojkspelare varje år med säsongen 1982–83 som höjdpunkt, 180 spelare.
- Frölunda har vunnit Junior-SM vid fyra tillfällen, 1965, 1980, 1987 och slutligen 1991 med årgången 72–73:or. Denna årgång blev Svenska Mästare vid tre tillfällen, som 14-, 16- och 18-åring.
- Laget som gick upp i allsvenskan 1970 bestod av 13 spelare varav 12 kom från ungdomssektionen.
- 1979 gjorde A-laget come-back i högsta serien med 12 av 15 spelare från de egna ungdomslagen.
- Säsongen 2016–17 hade föreningen bara A-laget kvar, som spelar i division 3, kom på 8:e plats.

Valhalla, knöts till klubben och han håller på ännu, men i Sävahof.

Ekonomi var mycket god, då Västra Frölunda hade startat Bingo i egen regi, redan i mitten på 60-talet. Det medförde att Västra Frölunda kunde anställa konsulenter i alla sina sporter (handboll, fotboll, ishockey) redan i början på 70-talet. Nu är allt borta på elitnivå. Ishockeyn är egen förening sedan mitten av 80-talet och fotbollen ligger idag i div. 3. Ett år i slutet på 90-talet var Västra Frölunda fotboll Göteborgs bästa fotbollslag med en sjunde plats i allsvenskan.

Sprickan i fasaden i mitten på 80-talet övergick till utförsbacken och redan i mitten på 90-talet hade föreningen spelat ut sin roll i svensk handboll. Några otydliga ungdomsspår fanns kvar fram till 2010, men i och med att Grevegårdsskolan revs, så utplånades inte bara skolan utan även Västra Frölunda som ungdomsförening.

Idag och sedan några år tillbaka, återstår ett seniorlag som ligger i division 3, gårdagens div. 4.

Alltså i den divisionen där uppgången startade en gång för väldigt länge sedan. Tillkommer gör ett lag i Trim-SM, men där tröjorna är lånade från fotbollen.

Håkan Drath 2017-05-22

Ledare i Västra Frölunda handboll i 20 år,
under perioden 1969 – 2005

Ännu en succé, men sista finaldagen

Kampen om SM-titeln har i omgångar och tids-epoker avgjorts genom olika spelsätt.

Inför säsongen 2018/19 förvinner en enda finalmatch på "neutral plan" i våra tre största hallar; Globen, Scandinavium, Malmö Arena. Istället sker en återgång till bäst av fem finalmatcher som avslutning på slutspelet – vilket senast inträffade 2004. Handbollsfesten i Scandinavium den 10 maj 2018 lär således vara den sista på lång tid i sin senaste form. Här bjuder vi på ett bildsvep från den glödhetta dagen (både inomhus och utomhus) i Göteborg.

Så här har SM-finalerna slutat de senaste 14 åren då medaljerna fördelats efter ett enda möte.

DAMER

2005 (Globen)

Skuru IK–Skövde HF 24–23 (10–13)

Bästa målskytt, Skuru: Katarina Arfwidsson 11 (6).

Skövde: Lisa Wirén 7.

Publik: 11 750.

2006 (Scandinavium)

Skövde HF–IK Sävehof 21–22 (11–11)

Skövde: Linnea Torstenson 7 (3).

Sävehof: Sara Andersson 9 (5).

Publik: 10 267.

2007 (Globen)

IK Sävehof–Skövde HF 29–27

efter förlängning (12–14, 24–24)

Sävehof: Johanna Ahlm 14 (7).

Skövde: Linnea Torstenson 8 (5).

Publik: 10 118.

2008 (Scandinavium)

IK Sävehof–Skövde HF 24–31 (11–13)

Sävehof: Johanna Ahlm 10 (2).

Skövde: Angelica Wallén 7.

Publik: 11 456.

2009 (Globen)

IK Sävehof–Skövde HF 32–19 (13–9)

Sävehof: Bella Guldén 8 (2). Skövde: Erica Widell 6 (2).

Publik: 10 095.

2010 ((Malmö Arena)

Skövde HF–IK Sävehof 23–27 (10–15)

Skövde: Linda Cadario 7 (3). Sävehof: Bella Guldén 6 (2).

Publik: 11 422.

2011 (Scandinavium)

IK Sävehof–Team Eslöv IK 25–23 (10–8)

Sävehof: Bella Guldén 10 (5). Eslöv: Anna Olsson 6.

Publik: 8 461.

2012 (Malmö Arena)

IK Sävehof–Lugi HF 27–14 (9–8)

Sävehof: Ida Odén 10 (5).

Lugi: Hanna Ringdahl, Therese Wallter, Linn Larsson, 3 var.

Publik: 8 127.

2013 (Scandinavium)

IK Sävehof–Lugi HF 38–24 efter förlängning (15–16, 29–29)

Sävehof: Ida Odén 9. Lugi: Maria Adler 8, Anna Olsson 8 (6).

Publik: 8 496.

2014 (Malmö Arena)

IK Sävehof–Skuru IK 38–20 (18–12)

Sävehof: Jamina Roberts 8. Skuru: Johanna Westberg 7.

Publik: 6 273.

2015 (Scandinavium)

IK Sävehof–Skuru IK 33–30 (19–14)

Sävehof: Jenny Alm och Ida Odén 9 var.

Skuru: Emma Hawia Svensson 9.

Publik: 6 761.

2016 (Malmö Arena)

IK Sävehof–Skuru IK 27–22 (13–11)

Sävehof: Emma Ekenman Fernis 9 (6).

Skuru: Madeleine Östlund 6.

Publik: 7 791.

2017 (Malmö Arena)

IK Sävehof–H65 Höör 25–27 (8–13)

någonsin i Scandinavium?

Sävehof: Emma Ekenman Fernis 13 (6).
Höör: Mikaela Mässing 4, Marie Wall 4, Cassandra Tollbring 4 (2).
Publik: 5 262.

2018 (Scandinavium)
H65 Höör–IK Sävehof 21–22 (10–13)
Höör: Mikaela Mässing 8. Sävehof: Julia Eriksson 5.
Publik: 6 482.

HERRAR

2005 (Globen)
IFK Skövde–IK Sävehof 26–27 (11–11)
Bäste målskytt, Skövde: Dawid Nilsson 7 (1),
Mattias Gustafsson 7. Sävehof: Erik Fritzson 8.
Publik: 14 327.

2006 (Scandinavium)
IK Sävehof–Hammarby IF 31–34 (14–15)
Sävehof: Spyros Balomenos 8 (3).
Hammarby: Lukas Karlsson 7.
Publik: 12 236.

2007 (Globen)
Hammarby IF–IFK Skövde 34–22 (17–10)
Hammarby: Patrik Johansson och Åke Muwanga 5 var.
Skövde: Joakim Larsson 7.
Publik: 14 089.

2008 (Scandinavium)
Hammarby IF–IK Sävehof 35–29 (20–13)
Hammarby: Tobias Karlsson och Nicklas Grundsten 6 var.
Sävehof: Jonathan Stenbäcken 10.
Publik: 12 167.

2009 (Globen)
Alingsås HK–IF Guif 29–26 (14–11)
Alingsås: Kristian Bliznac 9. Guif: Mathias Tholin 6.
Publik: 13 297.

2010 (Malmö Arena)
IK Sävehof–HK Drott 30–28 efter förlängning
(10–10, 23–23)

Sävehof: Emil Berggren 7.
Drott: David Löfgren 6 (2), Magnus Persson 6.
Publik: 11 822.

2011 (Scandinavium)
IK Sävehof–Eskilstuna Guif 35–18 (16–7)
Sävehof: Johan Jakobsson 9.
Guif: Daniel Båverud 3 (1) och Alexander Karlsson 3 (1).
Publik: 10 763.

2012 (Malmö Arena)
IK Sävehof–IFK Kristianstad 29–21 (15–8)
Sävehof: Erik Fritzson 6.
Kristianstad: Lars Möller Madsen 11 (1).
Publik: 12 068.

2013 (Scandinavium)
IFK Kristianstad–HK Drott 27–28 (14–9)
Kristianstad: Johannes Larsson 6. Drott: Magnus Persson 9.
Publik: 12 044.

2014 (Malmö Arena)
Alingsås HK–Lugi HF 24–22 (11–12)
Alingsås: Johan Nilsson 6. Lugi: Johannes Hippe 5.
Publik: 10 467.

2015 (Scandinavium)
IFK Kristianstad–Alingsås HK 28–25 (14–14)
Kristianstad: Markus Olsson 11. Alingsås: Jesper Konradsson 6.
Publik: 12 312.

2016 (Malmö Arena)
IFK Kristianstad–Alingsås HK 27–18 (18–6)
Kristianstad: Iman Jamali 8. Alingsås: Andreas Flodman 5.
Publik: 11 579.

2017 (Malmö Arena)
IFK Kristianstad–Alingsås HK 31–25 (18–11)
Kristianstad: Jerry Tollbring 10.
Alingsås: Andreas Flodman 9.
Publik: 9 876.

2018 (Scandinavium)
IFK Kristianstad–HK Malmö 23–22 efter förlängning
(11–8, 20–20)
Kristianstad: Albin Lagergren 6. Malmö: Linus Persson 6.
Publik: 9 668.

Foto: Tommy Holl

Sista guldhatten i sista matchen

Ida Odén har avslutat karriären förr – och sedan gjort en lyckad comeback.

– Den här gången är det för gott, säger hon leende.

Vi sitter på Cederleufs uteservering längs Sävedalens huvudgata. Ida Odén läppjar på en kopp svart kaffe, säger:

– Förra gången var jag gravid och hade uppdrag som hjälptränare. Då kändes det aldrig som om jag riktigt slutat. Nu är det definitivt färdigspelat och jag saknar inte handbollen ett dugg.

Istället har hon kunnat njuta av den sällsynt fina sommaren tillsammans med familjen. Maken Robert är också sedan länge handbollsinvolverad i Sävehof och har just börjat på ett nytt jobb. Sonen Arvid, 2,5, har ännu inte börjat kasta bollar runt sig.

Ida Odén vill ogärna "soffa till sig" och brukar ta en joggingrunda varannan dag, i ganska lugnt tempo. Framöver tänker hon också börja träna på gym.

– Någon abstinens från handbollen har jag absolut inte. Ofta var det jobbigt att gå direkt från arbetet till träningen och komma hem sent på kvällen. Däremot kan jag sakna tjejerna i laget.

Helt utanför sin gamla favoritsport är inte den förra landslagsspelaren. Nyligen blev Ida Odén invald som kasör i Handbollförbundet Väst. Det innebär att hon ska sköta bokföringen, något hon är van vid från sin civila syssla som ekonom.

– Det kommer väl att innebära några dagars jobb i månaden, plus möten förstås, gissar hon.

Handbollen upptog en stor del av din tillvaro. Vad tänker du ägna mesta tiden åt i fortsättningen?

– Framförallt njuter jag av friheten. Vi har ett radhus här i Sävedalen. Det hoppas jag hinna sköta lite bättre framöver. Plus familjen förstås. Det är väldigt roligt med en 2,5-åring som kräver mycket uppmärksamhet.

Ida Odén har en unik meritlista från alla sina framgångsrika säsonger i IK Sävehof. Ingen annan svenska kan stoltsera med elva SM-guld. Hon deltog i tolv finaler och satt som reserv i en trettonde.

Karriärens absolut sista match kunde knappast slutat på ett bättre sätt för 31-åringen. I vårens Scandinavium-final mot H65 från Hörby avgjorde hon genom att göra 22-21 – i slutsekunden!

Hur starka blir Sävehof jämfört med förra säsongen?

– Jag tror laget blir ungefär lika bra som i fjol. Men vi

"Nu tar jag lång semester!" Ida Odén avgjorde SM-finalen i allra sista stund. Visst är hon värd allt jubel!

– nu har Ida Odén spelat färdigt

kan nog också få se liknande svackor. Vi var lite för mycket upp-och-ner den gångna säsongen.

Vad är hemligheten bakom mästarklubbens långvariga dominans?

– Jag tror att klubben är den mest jämställda av alla, hävdar Odén. Vi har lika bra träningstider som killarna. Ja, ibland känns tjejernas verksamhet nästan prioriterad. Hur många lag har plattång och hårfön i sina omklädningsrum?

Vad har du haft för nytta av din långa tid i Sävehof?

– Det har format mina värderingar. Jag har lärt mig att acceptera hur olika människor kan vara.

Har du aldrig haft några intressanta erbjudande från utländska klubbar?

– Jodå, det är några som hört av sig. Men jag har egentligen aldrig varit riktigt intresserad. Vi har haft det så bra i Sävehof att det inte funnits någon anledning att byta land – eller klubb.

Text: Jan Hansson

Foto: Tommy Holl

Ida Odéns SM-finaler:

2007: 5 mål.
2008: 0
2009: 5
2010: 1
2011: 4
2012: 10 (5)
2013: 9
2014: 5 (1)
2015: 9
2016: 2
2017: 2
2018: 2

IDA ODÉN

Ålder: 31.

Familj: Maken Robert, sonen Arvid 2,5.

Bor: Radhus i Sävedalen.

Yrke: Ekonom.

SM-guld: 11 med IK Sävehof.

Landskamper: 55.

Smycketorget's Tandvård Göran Haby
"Som vanligt tätar jag alla hål och mål"

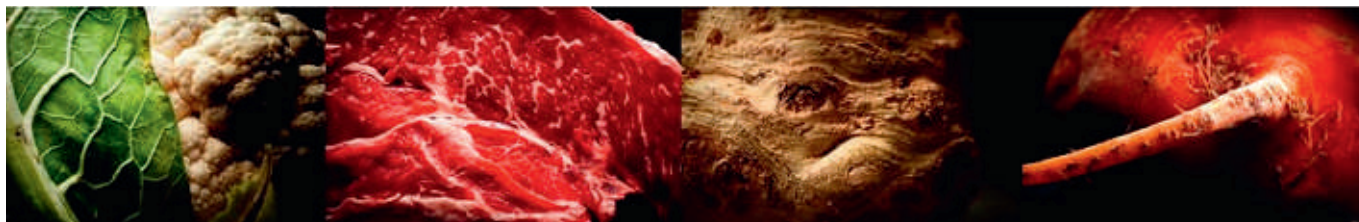
STARTPAKET
12 patienter
25-29 och 65+
0-395 kr
med tandvårdsbidrag

AKUTTID
oftast tid
samma dag

STARTPAKET
10 patienter 30-64
395-695 kr
med tandvårdsbidrag

STARTPAKET
UNDERSÖKNING
Röntgen och enkla
tandstensborttagning
samt polering

Björkhöjdsgatan 5, 426 51 Västra Frölunda
Tel: 031 - 49 51 22
info@smycketorgetstandvard.se

Catering för alla tillfällen !

Vårt mål är att alltid erbjuda förstklassig & prisvärd catering med dem bästa råvarorna från vårt avlånga land. Kulinariska smakupplevelser från när & fjärran med vår finess! Vår Take away butik byter skepnad! Vi serverar barbeque! Svulstiga, rökta köttstycken som grillas med kärlek under flera timmar.

Österkok Take away och Catering göteborgsvägen 99
i Sävedalen. www.osterkok.com 031 26 85 74

Åtta matcher och lika många segrar –

Hur mycket behöver ett lag träna ihop för att vinna Partille Cup?

Svaret lyder: ingenting.

Åtminstone gäller detta Sävehofs tjejer i äldsta klassen, upp till 21 år, som vann alla sina åtta matcher.

– Vi har spelat ihop oss under turneringen, berättade lagkaptenen Amelia Lundbäck efter finalsegern, 17–13 mot Önnered.

På sätt och vis handlade detta om debut för hela gänget, en udda och enstaka kombination. Nye A-lagstränaren Rasmus Overby tog sin första seger, fyra tjejer från A-truppen ingick i laget: Amelia, Elin Karlsson, Nina Dano och Ella Frykmer.

Amelia var veteranen i laget, om man nu kan skriva så om en 20-åring.

– Jag får vara med nästa år också och det vill jag! sa hon.

Har kommit hem

Amelia, som var med på handbollsträning i synnerligen unga år när pappa Rustan var tränare, lämnade Sävehof som 13-åring, spelade två år med Heid i Elitserien och ett med Kungälv i Allsvenskan innan hon kom "hem" för ett år sedan. Efter ett bra år i SHE har hon nu skrivit på för ytterligare två säsonger med Sävehof.

Flickor 10: Kärna HF 1, Sverige

Flickor 11: Rødekro IF, Danmark

Flickor 12: Da-shin Elementary School, Chinese Taipei

Flickor 13: AGF Håndbold 1, Danmark

Flickor 14: Skanderborg, Danmark

Flickor 15: Bording KFUM, Danmark

Flickor 16: Rødekro IF, Danmark

Flickor 18: Randesund IL 2, Norge

Flickor 21: IK Sävehof, Sverige

Pojkar 10: Fortuna, Moldavien

Pojkar 11: Slavonia HT, Kroatien

Pojkar 12: RK Zagreb 1, Kroatien

Pojkar 13: RK Maksimir Pastela, Kroatien

Pojkar 14: HK Silwing/Troja, Sverige

Pojkar 15: RK Zagreb, Kroatien

Pojkar 16: Skanderborg HB, Danmark

Pojkar 18: Lugi HF 1, Sverige

Pojkar 21: IK Sävehof, Sverige

Para Handball:

Walking: IK Sävehof, Sverige

Wheelchair: Göteborg Mix, Sverige

European Open Championship: Ungern

Jubel för segrarna. Fr v Amelia Lundbäck, Emma Jarmteg, Ella Frykner, Johanna Einarsson, Marion Lindström och Kajsa Sällström.

en så'n spelglädje hos Sävehofs tjejer

Liksom för så många andra innebär Partille Cup något speciellt för henne.

– Jag vet inte hur många gånger jag spelat, men många år har det blivit, berättade hon. Jag har förstås spelat med Sävehof förut, och vunnit med Heid.

Ett ord hon tycker är signifikativt för just den här tävlingsformen är – spelglädje.

– Vi har så väldigt roligt och utomhus blir handbollen som en annan sport, man kan göra sådant som inte går inomhus, tyckte hon. Vi har kombinationer, "tjecker" och "juggar", som bara fungerar här.

Sävehofs lagkapten Amelia Lundbäck har massor av Partille Cup-matcher bakom sig – och nästa år blir det några till.

Avstod landslaget

Så kul tyckte Amelia det var med Partille Cup att hon till och med tackade nej till U20-landslaget för att inte sommaren skulle bli alltför intensiv.

Som vanligt imponerande siffror för turneringen, som nästa sommar firar 50 år: 3 993 matcher, 70 spelplaner, spelare från 42 länder, 22 000 deltagare i fler än 1 100 lag.

Sävehofs killar i 21-årsklassen vann också, liksom laget i parahandball walking. Här är hela listan på vinnare:

Text: Cege Berglund

Foto: Fredrik Aremyr.

HandbollsAkademin's aktiviteter säsongen 2017–2018

9/9 Uppstartsmöte med elittränarna. (62 pers.)
Camilla Hultgren Dahlberg, Henrik Signell, Mikael Franzén, Robert Wedberg, Mats Winqvist och Hamed Khazrai.

25/9 (64 pers.) Erik Hamrén

26/10 (70 pers.) Mats Grauers

17–20/11 Resa tillsammans med Svenska Handbollfans till Ungern och matchen Veszprem – Paris Saint Germain i Champions League.

8/12 (50 pers.) 20-årsjubileum

11–17/1 Resa tillsammans med Svenska Handbollfans till EM i Kroatien.

25/1 (66 pers.) Thomas Ravelli

22/2 Årsmöte (59 pers.) Peter Gentzel

22/3 Få deltagare p. g. a. RIK-match, slutspel (35 pers.)
Frank Ström

26/4 (74 pers.)
Pontus, Emil, Mikael och Glenn Mellegård

10/5 SM-finaler. Vi var 44 ur HBA som såg matcherna tillsammans samt fick oss lite till livs mellan matcherna.

Hederspris

HandbollsAkademin's hederspris för 2017 delades ut till Stefan Albrechtson. "Abbe" fick priset i samband med dubbellandskamperna mot Tyskland i Partille Arena den 18 mars 2018.

HandbollsAkademin's hederspris för 2018 tilldelades Elon Josefsson. Elon fick priset i halvtid när Aranäs mötte Önnared i kval till Handbollsligan, den 2 april 2018.

W E K O N O M I kon

Wikensjö

Göteborgskaderns Plats 3
426 71 Västra Frölunda

Tel. 0705-74 63 45

Mail. larsake@wikensjo.se

BOKFÖRING - BOKSLUT - DEKLARATIONER

Redovisningskonsulter ☺ SRF

Det andra levererar imorgon...
...levererar vi idag!

Vi säljer skor, arbets- och skyddskläder, tillsatsmaterial, svetsar, verktyg, elmaskiner, kap- och slipmaterial, reservdelar och mycket mer. Dessutom reparerar vi all slags svetsutrustning, utbildar, hyr ut maskiner och kör turbilar. Vi finns i Göteborg, Uddevalla och Karlstad.

Huvudkontoret Göteborg
Aröds Industriväg 16
422 43 Hisings Backa
Tel: 031-52 44 66
info@svetsmaskinservice.se

Uddevalla
Skruvvägen 6A
451 75 Uddevalla
Tel: 0522-67 80 30
uddevalla@svetsmaskinservice.se

Karlstad
Kvällsvindsgatan 1
652 21 Karlstad
Tel: 054-444 27 80
karlstad@svetsmaskinservice.se

